

Tyst i klassen

Lektionens ramar - Undervisning, Årskurs 1-3

Syfte

Hur man kan fånga elevernas uppmärksamhet, både i början och under ett lektionspass.

Läraren reflekterar

Eleverna behöver öva på att koncentrera sig och lyssna, vilket inte är helt enkelt när man är i lågstadieåldern. Då kan det vara bra att som lärare ha tänkt igenom olika metoder som underlättar och hjälper eleverna i detta.

Gemensamt för alla de olika sätten är att du som lärare behöver vara tydlig med vad du förväntar dig av eleverna och till exempel inte börja genomgången utan att alla är tysta. Det brukar också vara effektivt att tillämpa positiv förstärkning, det vill säga fokusera på och berömma de elever som gör rätt i stället för att skälla på de som gör fel. Nedan följer olika sätt att fånga elevernas uppmärksamhet.

Ögonen på ...

"Ögonen på" är en ramsa, eller kort sång, som kanske passar allra bäst till yngre elever. Ett tips är att introducera det hela som en lek. Så fort läraren säger eller sjunger "ögonen på fröken" ska eleverna lägga händerna i knät, titta på läraren och vara tysta. Sedan är det bara att säga/sjunga ramsan när eleverna ska vara tysta och lyssna.

Handklapp

Handklappen brukar vara ett effektivt sätt att få elevernas uppmärksamhet. När läraren vill att eleverna ska lyssna, klappar han eller hon en rytm. Eleverna ska sedan klappa samma rytm, vara tysta och rikta uppmärksamheten mot läraren. Om inte alla elever är med vid första klappen, klappar läraren fler gånger. Extra effektivt blir det om läraren då klappar en annan rytm än vid första tillfället. Då får eleverna koncentrera sig extra mycket för att få rytmen rätt.

Handen upp

När det ska vara tyst, räcker läraren upp handen (ibland också med ett pekfinger framför munnen). Eleverna ska, när de ser läraren, också vara tysta och räkna upp handen. Sedan väntar man tills att alla är tysta och har räckt upp sina händer och då fortsätter lektionen.

Nedräkning

Nedräkning är ett kommando jag framför allt använder mig av om jag behöver avbryta eleverna när de är igång med sitt arbete. Det kan till exempel vara att jag märker att jag behöver gå igenom något extra eller förtydliga arbetet på något sätt. Då brukar jag börja med en klapp och säga att vi ska ha genomgång och att jag snart börjar räkna ned. Sedan håller jag upp handen och räknar högt 5, 4, 3, 2, 1, 0 och tar samtidigt ner fingrarna. När alla fingrar är nere ska eleverna ha lagt ned sina pennor (eller surfplattor om vi arbetar med dem), vara tysta och rikta blicken mot mig.

Tysta räven

"Tysta räven" börjar med att läraren först berättar en kort historia om den tysta räven. Den tysta räven har en tyst mun och stora öron som den lyssnar noga med. Samtidigt som läraren berättar visar denne rävens mun och öron med sina fingrar (se bild nedan). Eleverna ska sedan göra samma gest med sina fingrar samtidigt som de uppmanas att också ha en tyst mun och stora öron.

